

Večernji list 26.03.2015.
Osobni bankrot

Dužnicima bez imovine otpis odmah, ostali će za 5 godina izaći iz dugova, ali goli i bos

Europska komisija traži reguliranje procesa razduživanja građana

Foto: Dusko Jaramaz/PIXSELL

Autor: [Ljubica Gatarić](#)

Milanovićeva je vlada otklonila bar jedan od prigovora koji joj je uputila **Europska komisija**, a vezan je uz donošenje **Zakona o osobnom bankrotu građana**. Komisija požuruje Vladu da zakonski regulira proces razduživanja stanovništva, o čemu se u Hrvatskoj govori punih osam godina, ali dugo je trebalo da stručnjaci i interesne skupine dođu do kompromisa. Prijedlog Zakona o stečaju potrošača uvršten je u dnevni red aktualne saborske sjednice, očekuje se da će biti izglasan do sredine ljeta, nakon što prođe i drugu saborsku raspravu, no čak i nakon što je zakon pripremljen, ostao je grč u želucu zbog njegova sadržaja i stvarnih dometa.

Sad su doživotno dužni

Hrvatski je prijedlog napredan u odnosu na neka svjetska rješenja koja reguliraju bankrot građana jer predviđa trenutni otpis dugova za ljude koji nemaju nekretnina ni izgleda da taj dug vrate u idućih pet godina. Za dužnike koji raspolažu imovinom, procedura je slična kao i u svim drugim zemaljama jer će se imovina dužnika rasprodavati i koristiti za otplatu duga. Prostor u kojemu dužnik živi prodat će se među zadnjima.

– Žao mi je što je trebalo toliko godina da zakon napokon uđe u proceduru. Prijedlog koji je prihvatila Vlada korektan je, bolji od onog što sad imamo jer nemamo ništa. Ne razumijem zašto udruga **Blokirani** napada zakon jer nitko nikoga ne sili da proglasi bankrot, mi sad nemamo ništa što bi olakšalo financijsku situaciju dužnika. Tvrtke mogu proglasiti stečaj,

mogu ići i u predstečajnu nagodbu, a građani ostaju doživotno dužni – ističe sindikalac **Ozren Matijašević**, koji još od 2009. godine poziva vlast da donese zakon pa je zadovoljan što je to napokon i učinjeno.

U Sloveniji 4000 bankrota

– Kad smo 2009. pokretali inicijativu, konzultirali smo se s našim članovima i došli do procjene da bi tada **10 tisuća građana** zatražilo bankrot. Sad ta brojka može biti samo veća, a nikako manja. Prijedlog zakona otvara mogućnost da se nužni smještaj izuzme od ovrhe ako sud donese takvu odluku. To naravno podrazumijeva kontrolu ponašanja dužnika, ali i to je bolje nego da on i njegova obitelj završe na ulici – ističe **Ozren Matijašević**.

– Želim vjerovati da će sudovi donositi takve odluke, ali govorimo o nužnom smještaju, a ne o kući od **200 kvadrata** jer višak kvadrata može ići u prodaju – ističe **Ozren Matijašević**, koji vjeruje da će građani ulaziti u bankrot jer im on daje mogućnost da se riješe dugova.

Od sto tisuća prijedloga za predstečajnu nagodbu oko 15 tisuća Francuza godišnje završi u bankrotu. U Sloveniji je nakon početnog skanjivanja broj prijedloga za bankrot bio oko 4 tisuće. Njihovo iskustvo pokazuje da su se dužnici i vjerovnici, najčešće banke, prethodno natezali oko četiri godine prije nego što bi dužnik presjekao i proglasio bankrot.

Sindikalist **Mladen Novosel** skeptičan je o raširenosti bankrota u Hrvatskoj jer ne vidi kako će to dužnicima pomoći.

– Ljudi će iz toga procesa izlaziti goli i bos. Druga bi star bila kad bi država svima koji uđu u bankrot zajamčila posao i time im dala mogućnost da vrate svoje dugove – kaže Novosel.

Ministar Miljenić: U postupak bi moglo ući 120 tisuća građana

Ovo nije čarobni štapić za brisanje dugova – naglasio je ministar pravosuđa Orsat Miljenić predstavljajući u Saboru prijedlog Zakona o stečaju potrošača. Zastupnici su pozdravili prijedlog, ali i zamjerali što nije stigao puno prije.

– Ovaj zakon znači težak život za dužnika neko vrijeme, ali nakon toga više nema dugove. Vjerovnik, pak, što je naplatio, naplatio je. Ali to nije jednostavan ni lak postupak. U svim zemljama koje su nam služile za ogled očekivanja su u početku bila vrlo velika, ali u praksi je relativno mali broj građana ušao u proces – rekao je ministar. Procjenjuje da bi u postupak osobnog bankrota moglo ući 120 tisuća građana.

Nezavisni zastupnik Slavko Linić smatra da bi ga moglo iskoristiti oko 30 tisuća građana, što je, kaže, dobra brojka da bi sustav funkcionirao. – Taj je sustav briga o građanima, a pohvalno je i što se građani neće izbacivati iz prve nekretnine, ali iz ostalih hoće – kaže.

Josip Salapić (HDSSB) otišao je i korak dalje te zatražio zabranu ovrhe nekretnina i izmjene Ovršnog zakona, za koje ministar kaže da bi mogle doći na red najkasnije u svibnju. (Tea Romić)

Puljanka Jadranka Glibota: Ne želim u to, radije ću raditi dva-tri posla

Nisam spremna za osobni bankrot, ne prije nego što se riješi problem sa švicarcima, osobito ne pod ovim uvjetima – kaže Puljanka Jadranka Glibota, koordinatorica Udruge Franak za Istarsku županiju, jedna od 60 tisuća Hrvata kojima je kredit u francima zagospodario životom. Po kojoj cijeni bi se prodala nekretnina, gdje bih i kako živjela sa 800 kuna, 27 kuna dnevno, u podstanarstvu – pita Jadranka i navodi da za nju te većinu drugih u sličnoj situaciji osobni bankrot na način kako je zamišljen ne rješava problem. Usto, ističe, dug u švicarcima ne priznaje, sada je “dužnija” nego onda kada je kredit za stan uzimala jer su dužnici u francima žrtve smišljene prijekare.

– Uz osobni bankrot za pet godina nećeš biti na nuli, nego mrtav čovjek, uzmu ti stan, a s onim što ostane život nije moguć i još plaćaš nešto što nemaš, to je besmisleno – ponavlja dodajući da je spremna, bude li se problem sa švicarcima riješio dogovorom i pravedno, raditi i dva-tri posla kako bi otplatila kredit.

Zakon o stečaju potrošača, smatra J. Glibota, treba donijeti, ali ne s predloženim kriterijima i pravilima jer su oni, kaže, najgore moguće rješenje. Prije svega, taj zakon treba biti humaniji, smatra gospođa Glibota. Ovakav, povoljan je, napominje, samo za one koji nemaju ništa i nema im se što oduzeti, a dugovi će im biti otpisani. (Tamara Opačak-Klobučar)